

DE HOOP

PRYS DER INSERTIE:
20 centimen den drukregel.
40 centimen de reklamen.
Alle toezending van brieven, enz.
moet vrachtyv den opsteller toege-
zonden worden.
HUB. DE COCQ.
St.-Truden. (Schuerhoven).

NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

Godsdienst. Vaderland. Moedertaal. Landbouw.

ABONNEMENT PRYS:
Voor de Stad 5 fr. per jaer.
• 3 fr. per 6 maanden
• 4-75 fr. per trimester.
Voor Buiten 6 fr. per jaer.
• 3-50 per 6 maanden.
• 2 fr. per trimester.

SINT-TRUIDEN, 27 OCTOBER 1860.

STAETKUNDIG OVERZICHT.

Volgens eene depeche uit Parys is Victor-Emmanuel te Sessa aengekomen, een stadje van 6000 inwoonders, gelegen op 40 kilometers van Capua en 12 kilom. van den Garigliano. Zyne intrede in Napels is uitgesteld geworden tot na de afkondiging van het volksbesluit dat het onderwerp der algemeene stemming van den 21 dezer geweest is.

Van zynen kant wacht Garibaldi slechts de aankomst van Victor-Emmanuel af om zyne gezag neer te leggen en zich naer Caprea te begeven. Sedert den dag der algemeene stemming heeft hy opgehouden te regeren en van alle deelneming aen de openbare aangelegenheden afgezien.

Victor-Emmanuel begeeft zich naer Napels om een leger van 150,000 man te vormen en eene zermagt in te rigten. Hy zal tot in February te Napels blyven, op welk tydstip het italiaensche parlement wederom te Turyn zal byeenkomen. M. Cavour gaat hem vervoegen.

Brieven uit Gaëta, 29 oct., melden de ontruiming van Capua door den doortocht van het leger dat die stad verdedigt op de linie van den Garigliano, ten einde den overtocht over die rivier aen Cialdini te beletten.

Een gevecht heeft den 26 oct. plaats gehad op middenweg van Feano en Sessa, tusschen de troepen van het 4^e korps en de troepen van Frans II. De napelsche troepen schryven zich de overwinnig toe; zy zouden vyf kanons genomen hebben, met behoud hunner positien.

Koning Frans II en de prinsen zyn den 27 'savonds naer het leger vertrokken. Z. M. heeft het opperbevel aen generael Ritucci ontnomen en hetzelfde aen generael Salzano toevertrouwd.

Buiten Italie begint men zich te verontrusten over de militaire voorbereidsels welke op de beide oevers van den Pd gemaakt worden.

De Patrie bevestigt dat deze maetregels, voor zoo veel Oostenryk betreft, enkel verdedigend zyn.

Oostenryk verlangt zyn vroeger uitsluitend beschermheerschap over Italie door de gemeenschappelyke werking van Europa te vervangen; het wil zich dus met de overige groote mogendheden verstaan over de maetregelen welke moeten genomen worden tegen de wanordens in Italie.

Wat Venetie betreft, beweert Oostenryk dat zyne bondgenoten zyne regten op de uitdrukkelyste wys erkennen, en dat deze bezitting, in geval van aenranding, krachtadiglyk zal verdedigd worden.

Wat is er thans gesproken uit de byeenkomst te Warschau? Ziedaer de groote zaak aen het order van den dag, waer eenieder mede bekommerd is, en waeruit eventwel, tot nu nog, niets stellig is gekend. Wat men in die byeenkomst opmerkt, is alles behalve gewigtig. Immers, de zaken in Italie zouden blyven wat ze zyn, en de keizers van Rusland en Oostenryk, met den prins-regent van Pruissen, zouden slechts over de middelen hebben gesproken om, by eene bedreiging der revolutie in hunne staten, in Polen, Hongarie en andere kleine gewesten, gezamentlyk krachtig de handen aen het werk te slaen, ten einde hun wederzydsch grondgebied tegen de roofzucht der revolutionairen te behouden. In de laetste conferencie is er geene hoegenaemde overeenkomst gesloten; zelfs heeft men geen protokol dier zitting opgemaakt. Wy hadden het voorzeid dat alles op niets zou uitkomen, tenzy op eigen belang, zelfzucht en heerschezucht; de uitslag is ons gezegde komen staven; de byeenkomst der dry vorsten heeft tot het einde toe een persoonlyk karakter behouden.

Uit Parys wordt gemeld dat Lord Cowley, de noodzakelyke onderhandelaer in de oogeblikken van groote krisis, gisteren naer Weenen is vertrokken, met voorstellen in antwoord op die van MM. Von Metternich en Von Hübnér. Van zynen kant, is M. de Bourqueney uit Weenen te Parys ontboden. De diplomatie doet yverige poogingen om eenen oorlog in Venetie voor te komen; maer het te regtstreeksche aendeel dat het kabinet der Tuilerien in die poogingen neemt, doet met rede de mislukking derzelve vreezen.

Volgens brieven uit Napels, 27 Oct. zouden de benden

van Garibaldi hunne vereeniging met de troepen van Victor-Emmanuel bewerkstelligd hebben.

Cajazzo is ontruimd en bezet geworden door de piemontesche troepen; het garnizoen van Capua zou slechts uit 1500 man bestaan. De vereenigde troepen tellen 50 duizend man en bereiden zich tot een' laetsten en bloedigen stryd. Men verzekert dat Victor-Emmanuel zyne intrede in Napels op 30 Oct. zou doen; de fransche vloot heeft Napels verlaten. Het zal waerschyndlyk in de geschiedenis der opkomst van het Jansenismus zyn, dat Napoleon het gedacht heeft gevonden van, met een toekomend kongres aen te kondigen, de brave lieden te bedriegen. Toen immers de Jansenisten niet meer wisten wat doen om aen de doeming der kerk te ontsnappen, daer zy er byzonder aen hielden als godvruchtige zonen der kerk aenzien te worden, om des te gemakkeliker hunne valsche leeringen onder het volk te komen verspreiden, stelden zy een koncilie voor, waer zou onderzocht worden of hunne leering valsch was of niet.

Intusschen gingen de sektarissen voort met de lichtgelooivige menschen rond den tuin te leiden, altyd possende op hunnen eerbied voor de kerk; en slechts toen zy geloofden hunne kettery genoegzaam uitgebreid te hebben, verklaerden zy dat een koncilie voortaan onnoodig was, daer hunne scheuring met de kerk alsdan een fait accompli was geworden.

Zoo ook gaat Napoleon te werk opzigts de zaken in Italie, doch voornamentlyk in de kwestie der kerkelyke staten. Hier speelt hy de rol van den abt de Saint-Gerard, dewyl in andere omstandigheden hy de rol speelt van zynen oom. Men ziet dat die bedriegers-taktiek niet nieuw is. Toen Salomon zegde dat er niets nieuws is onder de zon, sprak de man waarheid. En met dit alles zullen de vorsten van Italie hunne troonen kwyt zyn, en de revolutie zal hebben gezegepraeld over het regt, de waarheid en de regtvaardigheid.

Het is onbetwistbaer dat de revolutie vandaeg in Italie zegepraeld, en zich bereid maekt om haer werk van vernieling uit te breiden en voort te zeten. De heerschende magten in dit schiereiland, alhoewel allen revolutionnair, schynen dezelfde inzigten niet te hebben. Wat ons aengaeft, wy gelooven dat hunne principen dezelfde zyn, ten minste nopens de romeinsche kwestie, wier aangelegenheid al de andere italiaensche kwestien verre overtreft. Om de zaak van Rome klaer uit te leggen, zullen wy vooreerst aenstippen hetgeen de revolutionnaire magten voorwenden te willen doen.

Garibaldi, met zyne rooversbenden, wil den Paus te Rome niet meer dulden, zelfs niet in hoedanigheid van geestelyk opperhoofd der kerk. De party van den zeeschuimer is samengesteld uit de ingewyden der Carbonariseete; 't is het jonge Italie dat aen Garibaldi zyne plannen voorschryft en aen het hoofd staet van geheel de beweging. Nu, het is iedereen bekend dat deze rechtshendende party nog meer vyandig is aen den godsdienst dan aen de maetschappij.

Garibaldi wil de revolutie zonder aarzelen voortdrieven; de Paus moet weggejaegd worden; Venetië, Hongarië zelf moeten in opstand gebracht worden; dit inzicht verbergt hy niet, hy wil zynen plannen uitvoeren al moest geheel Europa er zich tegen verzetten. Victor-Emmanuel, of liever zyn eerste minister Cavour, gaet juist zoo ver niet, voor wat den Paus betreft: hy wil van Rome de hoofdstad maken van het nieuwe koningryk van Italie; maer hy heeft nog niet opentlyk verklaerd dat hy den Paus uit Rome zou verdrieven, indien de H. Vader zich wilde schikken volgens de eischen van het

piemontesche gouvernement en zyn tydelyk gezag afstaen om het buigzame en goedwillige instrument te worden van de tydelyke oppermagt

Frankryk is nog gedoozamer wegens den Paus; het heeft er niets tegen dat de Paus te Rome zou meester zyn en zelfs nog van eenige nabyliggende plaetsen, als hy maer de vyf zesden van zyne staten in de handen zou leveren van den eenen of den anderen gekroonden scepterdrager. Op deze voorwaarden zou de Paus juist geen onderdaen zyn; hy zou eene zekere tydelyke magt blyven behouden, en Baes Louis zou zich blyven noemen den oudsten zoon der heilige kerk. Men ziet het, de brochuer van M. About dient nog altyd tot gedragslyn aen het fransche gouvernement. Wat is er aen den tweeden December gelegen dat gansch de katholyke wereld door de stem der bischoppen en door de reklamen van honderden wereldlyke schryvers, heeft doen zien dat de belangen der kerk en die der maetschappij van Europa de geheelheid vergen van het pausselyke grondgebied, hy ziet van zyn ontwerp niet af; hy wil het doordrieven en bewerkstelligen, kost wat kost, al moest hierdoor gansch Europa in vuer en vlam gebracht worden.

Het is moeijelyk te veronderstellen dat Napoleon niet veel meer wil dan hetgeen hy voorgeeft. Is hy de oudste zoon der kerk, dan moet de kerk zyne moeder zyn, en hy mag zich niet beladen met den schandnaem van wederspannigen zoon. Uit dit alles vermoeden wy dat hy niet regtzinnig te werk gaet en dat hy de kerk niet meer toegeneigen is dan Garibaldi, al is het dat hy schynheilglyk haer nog voor zyne moeder wil doen aenzien.

Wat Piemont betreft, wy vinden tusschen zyne politiek en die van Garibaldi geen verschil, tenzy dat het nog niet teenemaal het masker van schynheilghed heeft afgeworpen.

Dezer dagen heeft de byeenkomst te Warschau plaats gehad tusschen de dry groote noordermogendheden. De staetsmannen zyn het niet eens over de besluiten die daer zullen genomen zyn. Eenigen voeden de hoop dat Frankryk deze gelegenheid zal te baet nemen om op zyne stappen terug te keeren; men hoopt dat Napoleon de revolutionnaire party zal afvallen. Hy is gewoon, zeggen zy, van plotseelings zyne politiek te veranderen. Wy voor ons, gelooven niet dat hy zyne judassche politiek jegens den Paus zal wyzigen. Anderen verwachten geen of weinig goeds van deze byeenkomst.

Wy hebben reeds ons gedacht voorop geuit en gezegd: « dat het boter aen de galg zou zyn. » De tyd zal leeren wie gelyk zal hebben.

Gevolgen der maçonnieke revolutie.

Sedert zes maanden zingen de liberale bladen, weinige uitgenomen, op alle toonen der lof van Garibaldi. De struikroover is een held geworden, om rang te nemen onder de monarken en een stamhuis te vormen. Er blyft hem niets meer over, zegt het Journal des Débats, dan een wetboek te vervaerdigen ten dienste zynner nieuwe onderdanen.

Wil men weten wat die grooteman in Sicilie te wege gebracht heeft, men heeft slechts de redevoering te lezen door den liberalen volkvertegenwoordiger Lafarina, 10 Il., in het

TWEEDE DEEL.

TOESTAND DER GEBANNENE GEESTELYKEN IN HET EILAND RHÉ in de jaren 1798 en 1799.

19 DERTIENDE BRIEF VAN G. HAPPAENS UIT HET EILAND RHÉ. (1)

« Citadelle de St.-Martin en l'isle de Rhé le 11 mai 1799.

« Si je ne consultois que mon cœur, depuis bien du temps j'aurais répondu à votre agréable lettre, malgré moi j'ai différé à vous écrire jusqu'à l'arrivée de la lettre de change; mais comme cette arrivée traîne trop longtemps et que je ne puis entrer en repos, si je ne vous écris, j'écoute aujourd'hui la voix pressante de mon cœur qui ne fait que me reprocher le long retardement.

« Je ne peux vous dire jusqu'à quel point la joie s'est emparée de mon cœur, lors que j'appris par votre lettre du 3 germinal (25 mars) la bonne santé de notre cher père et mère, frère et sœurs ainsi que de toute notre famille et amis. Je ne vous dirai pas mon contentement de votre joie à l'égard de de mon grand courage et bonne santé, mais je vais deviner votre admiration, lorsque vous apprendrez par celle-ci que je suis devenu l'objet de l'attention de toutes les personnes, qui s'amusent à calculer l'augmentation journalière de ma force;

(1) Antwoord op den voorgaenden n. 18. — Hy is gedwongen geweest voortaan zyne brieven in 't fransch te schryven tot den navolgenden 27 juny.

elles lisent sur mon visage le contentement de mon cœur; elles aperçoivent dans mes œuvres la tranquillité de mon âme; en un mot, elles pensent, elles disent, elles crient que c'est à ma malheureuse déportation que je devrai à jamais la prolongation de mes jours. Ah!... si la providence divine daigne un jour écouter la voix de l'innocence; si le très-Haut et très-puissant nous accorde un jour que je sois remplacé dans le sein de ma chère famille et de mes amis, je m'écrierai toute ma vie: O heureuse déportation qui m'a fait me connaître moi-même; qui m'a fait m'humilier devant vous, Seigneur; qui m'a fait souffrir la dernière des misères sans peine, qui dans l'infortune temporelle a fait goûter à mon âme une douceur inexprimable. Va donc, monde trompeur, monde vain, monde détestable! ton plaisir, ta gloire, ton amusement, tes richesses sont fouillés aux pieds des fidèles à leur créateur. En vain tu t'est servi de tes cruels menagements; en vain tu leur as interdit ta demeure, tu n'as pas pu parvenir à les soumettre à tes lois méprisables. Voilà comme on raisonne ici.

« Tous les déportés qui arrivent encore de notre pays à la Rochelle, sont embarqués pour l'île d'Oléron. Selon les lettres qu'ils écrivent à leurs confrères ici on voit qu'ils ne sont pas si bien à leur aise que nous. Il y a aussi ici des lettres arrivées de nos malheureux confrères qui sont déportés à la Cayenne. Voici quelques passages sur leur triste situation.

« Notre déportation (2) a été plus heureuse qu'on aurait été (2) Lettre de M. Gahard déporté sur la Decade, datée de Cayenne, le 31 aout 1778.

« se l'imaginer; tout le monde a souffert; quelques-uns jusqu'ici ont souffert l'épuisement total de leurs forces et de leur santé; mais heureusement personne n'est mort dans la traversée. Depuis que nous sommes à terre, quatre ou cinq sont morts et plusieurs semblent vouloir les suivre de près. « Débarqués à Cayenne nous avons été réunis dans une maison assez nette pour nous loger à notre aise, sortant chaque jour pour la promenade deux heures le matin et autant le soir. Les vivres étoient par jour pour chacun de nous une livre et demie de pain assez blanc, une demie livre de bœuf salé, du riz à midi pour tenir lieu de soupe et un verre de café pour tremper dans l'eau (3). Les habitants nous ont accueillis avec bonté, nous ont procuré une grande quantité de fruits rafraichissants, et habillé ceux qui en avoient besoin. Dans cet intervalle de deux mois et demi ou environ depuis notre débarquement (du 6 juin), le gouvernement s'est occupé à faire construire des cabets, c'est-à-dire des maisons de bois et de feuillages en nombre suffisant,

(3) « In dien brief leest men nog wegens dat zelfde land: « Le pays ne produit point de blé; à la place croit une racine, qu'on appelle manioque et qu'on broie pour la réduire en farine, on en fait du pain de pays qui se nomme casse; il est fort plat, blanc et sain mais insipide.... L'année se partage en deux saisons seulement, l'hiver se fait par des pluies presque journalières sans neige ni glace; l'été qui commence vers le mois d'aout, ne donne presque point de pluie; mais les chaleurs sont telles, depuis 8

parlement van Piemont uitgesproken: « Sedert den 4 April tot den 1 October, is Sicilië volstrekt overgelaten geweest aan de regeringsloosheid. Er bestaat geen gemeente-bestuur meer, noch volgens de oude noch volgens de nieuwe inrigting. De rede hiervan is gemakkelijk te verstaan: van het oogenblik dat de diktator al de bedieningen van de revolutie van 1848 in dienst gesteld heeft, het is te zeggen van het oogenblik dat hy by een enkel dekreet de magistratuur zoowel van het regterlyk als van het administratief order in massa heeft afgesteld, is er niemand meer om te bestieren. Myne gezegden gaan tot den eersten October. Op dit tydskip bestonden er nog municipaliteiten, noch tribunalen. »

Verder zegt Lafarina hoe het Communismus en de burgeroorlog in Sicilië heerschen. « De kwestie van de verdeeling der gemeentegoederen, die schrikkelijke kwestie is gelyk eene brandende fakkel in Sicilië geworpen door een dekreet dat aan de soldaten, welke voor Garibaldi gevochten hebben, een deel der kommunale goederen toewyst, zonder dit deel door het lot te bepalen. Wat is er uit gesproken? Benden die gevochten hebben voor het vaderland, zyn op hunne respectieve gemeenten neergevallen, hebben gemeend zich mogen meester te maken van de eigendommen dezer gemeenten, en de worsteling die hierdoor ontstaan is tusschen hen en de bezitters, is tot eenen burgeroorlog gestegen. »

« Schrikkelijke wandaden hebben te Bront plaats gehad, ja, mynheeren, 23 personen zyn vermoord geworden, — en in welke omstandigheden? — De vrouwen heeft men ontveerd, de mannen heeft men levendig verbrand, en men heeft menscheneters, met stukken menschenvlesch in de hand, de straten zien rondloopen. De Preto van Cotana is toegesnel; hy heeft andere vervolgd burgers trachten te redden; hy heeft ze in hechtenis genomen om ze aan den dood te onttrekken; maar hy heeft hierin niet kunnen gelukken; hy was niet sterk genoeg en het gevaar was te groot. Hy heeft die ongelukkigen moeten overlaten aan de woede hunner vrienden. »

Lafarina zegt nog dat de wanorde in Sicilië tot haar top punt geklommen is. Zes ministers zyn malkander opgevolgd in den tyd van vyf maanden. De Sicilianen willen geene schattingen betalen; het volk stelt geen vertrouwen in mannen die den wil des volks niet vertegenwoordigen. Alles is daer in de grootste wanorde.

O vryheid! o progres! o liberaal volksgeluk! Gy zyt altyd de blinde voorloopers van het revolutionair dwangregiem onder Robespierre! Zullen de oogden der bevolkingen nooit opengaan? Zullen zy zich altyd laten verleiden en bedriegen door eenen hoop huichelaars? Heeft de les der ondervinding geene betekenis meer?

HAAK EN OOGEN!

De dertigste October van het jaer der apen en Tartuffen is dan met zyn spillebeen derwaerts gestievel; de kullagie der kiezing voor gemeenteraad is afgespeeld tusschen veel gemor gelach, gefluit, gevloek en geratel van buizen en yzerslaende tongen. Wy wenschten om Jan en alleman in deze Haek en Oogen te voldoen, dat alle letters, die wy hier met onze pen op het papier dryven, in gezigten veranderden, welke met eene wang lachten en met de andere droevig deze woorden weenend uitzuchtiden: hy is met zyne broek in het water gevallen!

Veronderstelt een oogenblik dat alle letters koppen zyn; laet ons eerst eens lagchen! De kiezingen in bespiegeling zyn een allerschoonste voorregt van het vrye volk en vaderland. Kan er iets verhevender uitgedacht worden dan een land dat met ryen raad de mannen kiest, welke het algemeene belangen weten bekwaem, edelmoedig en deftig waer te nemen en te besturen? Het land is een huisgezin, eene hoof waer het volk zyne bouwmannen wettig aanstelt. Waerom moet men ons bazen opdringen die ons om onbekwaemheid niet aanstaen? En zy die uit zelfopoffering het gemeenebest verzorgen, zyn waerde zonen van het vaderland en mogen vry aanspraak maken op eene dankbare geheugenis der plaetselyke jaerboeken. En zoudt gy nu wel zeggen dat dit alles maer loutere kullagie is, maer loutere woorden om den boer te kullen en de beeren aan het dansen te krygen? Zult gy wel ééne kiezer onder duizend kunnen uithalen die in waarheid zeggen kan: ik stem ongedwongen, onbepraet, alléén om den staet mannen op te leveren die denzelven kunnen bestieren. Dien raren vogel zult gy niet vinden; ergo kullagie!

Hoe veel zult gy er onder de raedsheeren en burgemeesters vinden die voor de tralie zouden durven komen en be-weeren: wy zyn zonder loopen, zonder opstoken, zonder kromme streken en omwegen aan het roer geraekt. Dien raren vogel zult gy ook niet vinden; ergo alweer kullagie!

Het kiesregt in werking bewyst dat het zot geslacht van Adam zich nu nog, zoo wel als in vroegere eeuwen en dagen, laet kullen en trullen en op het ys leiden met woorden. Als gy maer een woord hebt om eene zaak op te schikken, dan is de boel klaer! Het kind moet eenen naam hebben en zoo komt het op den doopregister. Ergo kiesregt alwêr kullagie!

Let eens op als het u belieft: Stampronius-Longinus is aan het rondgaen om burgemeester te worden; Stampronius kan goed klappen; Stampronius is een fyne vos; Stampronius is

beleefd; maer ook Stampronius is Hans onbeschaemd.

In het eerste huis waer hy, na beleefd aen de deur geklopt te hebben, met den hoed in de hand, toelagchend binnenkomt, speelt hy deze rol: Goeden dag, jufvrouw; zal ik dan het geluk niet hebben mynheer aen te treffen? — Neen, voor het oogenblik niet; mynheer is op jagt tot avond. — Wel, van avond zal ik weerkomen indien uwe bevaligheid, mevrouw, hem myn bezoek wou aankondigen. — Zeer geerne, mynheer, antwoordt de dame. Maer hy streelt den hond van den huize en roept in verwondering uit: God! mevrouw, wat is uw jongste groot en lief geworden! De moeder kan zich niet bedwingen en gaet voort: myn Victor, niet waer? — Ja, Victoortje; Kom hier Victoortje, geef my een handje. Victor geeft een handje en krygt er zoo minnelyk wat spegeld in terwyl Stampronius voortgaet: zoo veel geest had ik nog nooit verwacht in een kind van zulken ouderdom! al lezen en schryven, al weten hoe veel provinciën er in België zyn, en dat Brussel de hoofdstad van den lande is, dat gaet myn verstand te boven!... Victor heeft in de bewaarschool ook een boekje voor prys gekregen; en dat boekje moet hy gehaald worden; en dan de printjes bewonderd en dan nogmaels uitgeroepen: God! zoo een kind! doch het misaerd niet zynen vader, en gy, mevrouw.... Hierop staet hy op en zegt in het uitgaen: ik had mynheer eens geerne een woordje over de kiezingen gesproken; wy zyn immers altyd vrienden geweest.... En 's avonds spant de vrouw aen den man en zegt: gy moet Stampronius kiezen; hy had zoo kop in onzen Victor; 't is een man van hooge kennis en wellevendheid.... O kiezing! o kullagie!

Van dat huis naer een ander, en daer speelt de zoo beleefde Stampronius deze rol: vrouw, ik koom uwen man zeggen dat hy voor my moet kiezen; zoo niet neem ik hem de weide af welke ik hem verhuur, en zal ik maken dat uwe kinders hoegenaemd aen geene plaets geraken; ik zal uwen oudsten zoon doen soldaet worden! gy zyt my nog schuldig, en kiest hy vandaeg tegen my dan krygt gy morgen den hussier met den klinkenier te huis, en dan doe ik alles tot eene hemelpluim toe voor uwe deur verkoopen. De man komt 's avonds 't huis en de vrouw zegt bevreesd: gy moet voor Stampronius kiezen of hy brengt ons geheel en gansch ten onderen. O kiezing! o kullagie!

Stampronius belt aen de pastory; de meid komt opendoen: — dag, Mieke; hoe gaet het? ik heb gisteren met mynheer uwen broeder den schoolmeester, te Hasselt, nog op den billiard gespeeld; charmante jongen! en zoo vol kennis en wetenschap! hy moest volstrekt in een kollegie professor zyn.... Mieke grimlacht van blyde verwantschap: kom binnen, heer Stampronius, ik zal den heer pastoor eens roepen gaen; hy is wel een zynen brevier, maer voor heer Stampronius wordt er tyd gemaekt.... En de heer pastoor komt van boven af en Stampronius neemt behendig het gezigt van eenen evangelist aen en begint: de universiteit van Leuven is toch het geleerdste gesticht niet alleen van Europa maar van gansch den aerdbol. Waterkeyn, Van Beneden, Beelen zyn mannen!.... en dan de heer Tonissen is een van onze grootste en geleerdste schryvers, de roem van Hasselt, zyne geboorteplaets, en de glorie van godsdienst en vaderland.... Gy zult zeker, gaet hy zachtjes voort, voor my ook gelieven te stemmen in de aenstaende kiezing... O kiezing! o kullagie!

Nu eens geweend. — Wie zou zich daeren verwachten hebben? Zoo iemand beliegen en bedriegen! zy hadden my allen hunne stem beloofd, en nu laten zy my zoo in de pan... gy kunt toch geene menschen meer betrouwen.... alles is bedrog, valsheid, judassery, slijkflesoijery, hebzucht, laegheid, flouwhartigheid en wanorde. Die er moesten aen zyn, kunnen er niet aen geraken; het volk verstaet zyne belangen niet en valt altyd in de handen van den behendigsten; met eer, deugd en goeden trouw kunt gy nergens meer door; de wereld is bedorven.... O menschdom! O menschdom! Zoo zucht de heer Killekus. — Zoo zyn toch de menschen niet, antwoordt hem zyne vrouw; vous vous moquez, lieve Killekus, en hy:

*Je ne me moque point
Et je vais n'épargner personne sur ce point.
Mes yeux sont trop blessés; et la cour et la ville
Ne m'offrent rien qu'objets à m'échauffer la bile.
J'entre en une humeur noire, en un chagrin profond
Quand je vois vivre entre eux les hommes comme ils font.
Je ne trouve partout que lâche flatterie,
Qu'injustice, intérêt, trahison, fourberie;
Je n'y puis plus tenir, j'enrage: et mon dessein
Est de rompre en visière à tout le genre humain.*

De vrouw begon te lagchen en riep: Kullagie! morgen is dat voorby en dan is het weer wat anders; het leven is een slypsteen: men moet er allerhande soorten van getuig kunnen op slypen zonder zich te snyden. Toe! jongen, draei maer op! alles is toch maer Kullagie!

Onderzoek van Conscientie

Wy gaen de vryheid nemen eenen snellen blik te werpen op den circulaire van den heer Vandenberg, op dewelke wy een brandpunt zullen stichten van waer het licht en de rede onbeschoemd, onbevreesd zullen uitgaen.

« Une deuxième lettre marque (5): « Nous sommes arrivés, mon frère et moi, en bonne santé malgré que nous avons souffert l'impossible pendant la traversée. Nous avons été réclamés, mon frère et moi, par M. Vigné, riche propriétaire de Cayenne, et déposés à l'hôpital jusqu'à ce qu'il ait fait les formalités nécessaires auprès du gouvernement; 50 de mes confrères ont eu le même bonheur; les autres ont été rembarqués sans mettre le pied à terre pour Canamama, pays affreux (6) où résident les bêtes les plus féroces et les plus infectés et les plus incommodes, au point qu'ils ne peuvent dormir ni se promener, manquant généralement de tout, même d'eau (7). Cependant le gouvernement, touché de leur situation et voyant que 56 de la Dedeade ont péri misérablement, a rendu un arrêté qui les transfère à Sinnamari où l'air est très-pur et sociable, et a porté de se procurer le tout. C'est une petite ville comme Cayenne: dans ce moment les corps constitués s'y sont rendus pour les y transférer. »

(5) Ecrite le 8 octobre par le retour de la Bayonnaise, par Jean Beynon Boscart.

(6) « Désert brûlant, zegt een ander brief, où l'on sue du matin jusqu'au soir: les nuits sont très-froides. »

(7) « Ils (les déportés) sont logés dans des cases couvertes de jonc, qui ont 5 pieds de long eur 14 de large, au nombre de 24 dans chacune: Ils font leur cuisine dans deux marmittes de la république qui leur donne du pain de seigle et du salé: Ils ont 5 lieux pour se promener, 25 hommes pour les garder tant blancs que noirs: chaque quintidi on fait l'appel, » ibidem.

De rondborstige Sint-Truidenaers waren reeds tamelyk verlicht door de daergestelde doewys van den achtbaren heer schepen; wat zal het nu zyn wanneer wy dit nieuwe brandpunt zyne vlammen zullen doen uitwerpen? Het is te vreezen dat er in onze stad geene dompers genoeg zullen zyn om dit armzalig licht een weinig te matigen. Wy zullen dit circulaire maer eens spoedig overloopen, alhoewel het ons stof voor eenen ganschen bundel oplevert, als wy het woord voor woord wilden navorschen.

Voor hetgeen de kiezelwegen aengaat, daer voor kan zeker niemand gansch onzen verstandige gemeenteraad solidairlyk verantwoordelyk maken; liever onderstelt men dat deze reden het werk is van iemand die nog maer beginnening is, by den raad waer het monopole verstand berustende is, en die zich liever onthoudt dan u plomp af in uw gezigt te zeggen dat gy kiezelwegen voor u alléén zoekt aen te leggen.

Aengaende de Zoutstraet moet er zoo een klein drukfoutje ingeslibberd zyn; men heeft er de weken in dagen veranderd; maer ten anderen de Zoutstraetbewoners zullen deze misgreep wel verbeterd hebben. Er zyn menschen die schynen onder eene droeve steertster geboren te zyn om van het eene ongeluk in het andere te dompelen. Van dit getal is voorzeker onze heer schepen die wil bewyzen, even als twee en twee vier is, dat de regen belet heeft de Zoutstraet te ont-ruimen, en dat het van daer komt, dat die straet zoo lang opgedolven gebleven is. Ja maer, de heer schepen heeft toch zyne beeten by gehaald trots de regens, dat is nu toch aerdig: Jan en alle man met zyn klein verstand denkt en geloof dat de overvloedige regen juist eene rede is om eene straet in orde te brengen, kost wat kost; ten zy dat het dezen zomer eens goed hard gevrozen had dat men over de hobbels kon loopen. Het weder is toch zoo aengenaem niet geweest; zou misschien onze schepen het vriessaizoen in de zomermaenden verwacht hebben? Wie weet het? maer toch komt hy poffen dat hy den grond GRATIS heeft weggevoerd. Hier maer kort en goed: anderen, en dat weet gy zoo goed als ik, hebben veel meer GRATIS gedaen voor eenen weg buiten de Diestersche poort; en zy, zy hebben zich niet willen verlagen met dat aen hunne medeburgers komen te verwyten: zy hebben het gezwegen; maer olie dryft toch altyd boven water. Waer is de voerman van de stad gebleven; wy vermeenen dat hy gereed moet zyn als stad's schepen hem roept en dat hebben wy ondervonden over twee jaren, toen hy ons in de pan gezet heeft met eenen wagon kolen in de statie te laten staen, onder voorwendsel dat hy voor de stad moest varen alhoewel wy hem het eerst gesproken hadden. Gy hebt schoon te roepen: dobbel daghuur! dobbel daghuur! bezorgt maer voerlieden! Dat is de juiste middel om de reklameersd kwytt te worden: zy gelooven dat men met die reden met hen den zot dryft. Als men iemand te veel wilt wys maken, dan geloof hy niets meer. Nu voor ons, wy gelooven dat er wel iets GRATIS mogt gedaen worden, terwyl de achtbare heer de Pitteurs van Ordingen alle jaren eene vergoeding aen de gemeente Brusthem schenkt tot schadeloosstelling harer verkrenkte wegen. Eene beete kar loopt waerachtig niet op zokken.

Nu is er toch iets dat Nostradamus vergeten heeft te voor-spellen, te weten: dat de oogst de kermisfeesten zou beletten!?! Tydens het bestuur van den diepbetreunden en hooggeachten heer ridder de Menten, kwam toen de kermis in November? Trokken zyne kermisfeesten geene groote menigte vreemdelingen naer de stad ondanks den oogst? Zorgen de menschen toen minder voor den oogst? Hadden zy alsdan die gemakkelijke en spoedige vervoerwegen als heden, die ons tien reizigers aenbrengen dat er alsdan nog niet één kwam? En nogtans was alsdan de stad opgepropt met vreemdelingen die den burgers met honderden lieven wienen, en de stadskas was alsdan met DERTIG DUIZEND schoone franken voorzien!?! En toen regende het ook, en toen oogste men ook!

Maer, lieve heer schepen, gy zegt: « buiten de feesten die plaets gehad hebben, enz. » Zyt zoo goed, welk zyn dan die feesten geweest? Een bal? Is dat voor de burgery van Sint-Truiden? Een concert? Om daer op te komen moet men eerst geballoteerd worden, en zyt gy schepen's hondje niet, dan krygt gy de huis, maer eene buitengewoone huis, dat weten wy. Schoone volksfeesten, waerlyk!

Nu, achtbare heer schepen, ontvangt onze hartelykste gelukwenschingen over den afstand dien gy komt te doen van de liberate gezindheid; het spyt ons, en zal ons ten eeuwigen dage spyten, uwen naem voor dien van uwen overledenen neef genomen te hebben en niet eerder uwe bekeering gekend te hebben. Wy zyn ter dege boos tegen de opperhoofden der liberale associatie die zoo kortzichtig zyn van geen onderscheid weten te maken tusschen M. Ch. Vandenberg, van St.-Truiden, en M. Ch. Vandenberg, van Brussel. Nogtans gedoog, genadige heer, dat wy het u ronduit zegggen, tusschen Brussel en St.-Truiden is toch een geweldig verschil, dat wy u ootmoedig vragen waerom de liberale associatie u dan dat klein pakje met die papieren, gy weet wel, afgezonden heeft? Zy moet toch wel weten dat gy te St.-Truiden woont, anders bleef dat klein pakje met die papieren, gy weet wel, te Brussel, en het liberale komiteit zonder uw naemadres had u nooit kunnen vinden noch kennen. Amen.

Een onzer geleerdste schryvers heeft gezegd: als de wolf aankomt, moet gy hem aenwyzen. « Onze godsdienst is waerheid en liefde jegens zynen evenmenschen, en die twee principen zyn de regtsnoer van myn gedrag, en ik zal de waerheid blyven voorstaen al moest ik er ook myn laatste druppel bloeds by laten, en my dienstvaardig toonen jegens myne medeburgers, die allen de waerheid beminnen: want de opregtheid, de rondborstigheid is het karakter van het Sinttruidensche volk dat de waerheid altyd liefkoost en boven alles stelt. Daerom, steunende op onze welmeenende Sinttruidenaers, zal ik hun by iedere gelegenheid den wolf aentoonen, en my niet stooren aen het baffen van zekere liberalen die my met den stok bedreigd hebben; ik weet dat dit hun wapen is. Maer willen zy my anders aantasten, dat ze maer komen; Schurhoven is zoo ver niet van Sint-Truiden; dat ze maer uitkomen en my komen vinden. De lafste bonden blaffen het meest achter den rug, zegt het spreekwoord. Het is wel waer; er ligt hier nog een stuk Aerdenweg, en als het regent, loopt men niet gaerne door den modder; maer komt maer langs den Hasselschen steenweg, gy draeit aen den Rooden Hoek om en gy loopt regt de deur in; dan zal ik u eens spiegels laten zien waer gy judassen met twee gezigten zult in vinden; maer alles zal te pas komen; de waerheid vooruit! en daerom vrees ik niets. Wilt gy my hebben, gy kent my allen. Geene snorkery meer: « ik wil dien man kennen. » Komt maer by my.

Nu nog iets om kort te zyn, en ik verzoek ieder weldenkenden burger zyn oordeel te stryken over deze vraag: « Heeft de redakteur van de Hoop de verachtelykheid, de miskenning verdiend, welke de al te deloyale Circulaire van M. Dokter Craeybeckx op hem wil werpen, terwyl wy hem by zynen weet en by zyne toestemming als kandidaet voorgedragen en verdedigd hebben. »

» pour loger ceux des déportés qui n'ont pu trouver à se placer ailleurs. L'endroit de cette nouvelle colonie s'appelle Canamama hors de l'île de Cayenne et à la distance de 50 lieues. On y a conduit depuis quatre jours 80 et quelques-uns de nos malheureux compagnons d'exil: ils y ont à peu près la même nourriture qu'ici au pain près, qui leur est remplacé par des biscuits. On donne de ces endroits une idée fort triste: c'est un bois peuplé, non d'hommes mais de tigres et d'autres animaux sauvages, de serpents en grand nombre et autres reptiles, de cousins et autres insectes de diverses dénominations dont je n'avois entendu parler jusqu'ici. Il paraît que c'est de cette dernière espèce qu'ils ont le plus à souffrir. Leurs cases ou cabets en sont quelquefois si remplis qu'ils sont obligés de leur céder la place. Les autres déportés, en nombre de 100 environs, se trouvent distribués chez de bons propriétaires qui les ont reçus à titre de charité ou placés sur des habitations qu'ils font valoir en qualité de fermiers (4). J'oubliais de marquer à l'occasion de ceux de Canamama qu'on travaille à en tirer particulièrement ceux d'un mérite un peu connu; on est persuadé que cet endroit sera sous peu le tombeau de ceux qui seront contraints d'y rester. »

» heures du matin jusqu'à trois heures après midi qu'un blanc ne peut y demeurer exposé sans courir des risques pour la santé. Les jours sont toujours à peu près de 12 heures ce qui rend les nuits longues et fâcheuses.

(4) « Il n'est pas permis à aucun des déportés de demeurer dans l'enceinte de l'île de Cayenne. » (Ibidem).

Wy zyn aenzocht geworden hem op zyne lyst, by zynen weet, te zetten; moest hy er dan ook niet de gevolgen van dragen? Hoe kon hy gelukken indien wy, van den eenen kant, de aenstootende handelwys van eenen schepen niet aen den dag legden, om van den anderen kant, zyne eigene goede hoedanigheden in het licht te brengen? De dokter is innig overtuigd van onze regtzinnige gedragslyn, welke ons niet toeliet eenen hoegaemden anderen goeden raedsheer aen te randen om hem in deszelfs plaats in den rang te dringen! Dit is genoeg voor het oogenblik; wy wenschen dat de geeerde lezers oordeelen, als men zoo op de laatste sekonde gekuld wordt? Maar worden wy nog openbare of private loocheningen gewaer, dan zullen wy met *proeven in de hand* eens uitgevaren komen, en eenige redeliken opgeven van die terugwyking en *zwartmaking van de Hoop*, die hier in haer recht is, die voor de waarheid is en altyd zyn zal maer die hier, *loyael tegen deloyaal* wil zyn.

STADSNIEUWS

— Wy verwittigen den heer die ons dezer dagen eenen *ongefrankeerden* brief toegezonden heeft, dat hy denzelven op het postkantoor kan reklameeren, aengezien alles ons vrachtrij moet toekomen. Ten anderen ik ben altyd te spreken; komt maer af, en zoekt my maer op; ik ben voor niets of niemand bevreesd.

— By de eerste kiezing voor den gemeenteraad zyn de aftredende leden herkozen. By de tweede stemming is M. Ch. Boonen-Vandenhove gekozen geworden in vervanging van zynen schoonvader.

— Iedereen zal met genoegen vernemen dat in onze stad ook, gelyk het in al de voornaemste steden van ons catholyke België reeds heeft plaats gehad, een lykdienst zal geschieden voor de vrywilligers van het Pauselyk leger, op den italiaenschen grond, voor de verdediging van den Heiligen Stoel gesneuvelde. Deze dienst, welke toekomende woensdag, 7 November om 10 uren zal plaats hebben, zal met al de plegtigheid gedaan worden, die zooveel mogelijk, aen de grootheid van een zoo verheven voorwerp beantwoorde. Zoo wy uit goeder hand vernemen zal de kerk van O. L. V. op het prachtigste met rouwgewaden en andere versiersels, met de omstandigheid betrekkellyk, behangen zyn. De lykrede van deze catholyke helden van het geloof, zal door de Eerw. Pater Servatius, van het Minderbroeders-klooster, uitgesproken worden, en aen deze hartroerende plegtigheid een grootste belang byzeten; voor wien de uitmuntende welsprekendheid van den Eerw. Pater Servatius bekend is, laet dit geen twyfel over. Ook durven wy verzekerd zyn dat elk mensch die het gevoel van godsdienst en ware grootheid behouden heeft, het zich een pligt zal maken by deze gelegenheid eene hertelyke traen aen een vurig gebed vermengd, aen den voet des auitaers te komen uitstorten; wy vooral, Sinttruidenaren, die ons daer over de glorieryke dood van eenen onzer edelmoedige medeburgers te betreuren, of eerder te beroemen hebben.

Verskillende Tydingen.

— Men schryft uit Hasselt, 29 oktober :

Laetstleden vrydag is eene achtbare burger-familie onzer stad byna het slagtoffer geweest van eenen afschuwelyken moorddaenslag. M. en mev. Tits hadden de genaemde S... tot dienstmeid; deze wierp in den versch opgeschonken thee een gansch doosje fosfoorstekjes, en toen de fosfoor er door de warmte was afgewykt, wierp zy de stokies in het vuur.

Omstreeks 4 ure des namiddags deed mev. Tits een koppel tassen van den vergiftigen drank naer haren jongsten zoon op de school brengen, en kort nadien wilde M. Tits met zyne echtgenoot en de kinderen een kopje gaen drinken. Hy werd gelukkiglyk den solferreuk gewaer die uit den theepot kwam. Men deed den drank door den apotheker Grisar onmiddelyk onderzoeken en deze bevond dat er genoeg in was om 25 personen te vergiftigen.

Men begrypt dat de echtgenooten Tits niets spoediger te doen hadden dan naer de school van hun jongste kind te snellen; en gelukkiglyk had het kind niet willen drinken. Als het er alleenlyk van geproefd hadde zou zyne dood onvermydelijk geweest zyn.

Er was niemand anders dan de meid in huis geweest, en natuurlyker wyze moest men dan ook op haer vermoeden hebben. Ondervraagd zynde, bekende zy weldra hare misdaed en werd naer de gevangenis gebracht. Zy woonde nog maer vyf dagen by M. Tits en scheen van een onberispelyk gedrag; zy is slechts 17 jaren oud. — Men denkt algemeen dat de ongelukkige in hare hersens gekrenkt is.

— Dezer dagen wilde M. Abadie, te Foix (Vrankryk), eene luchtreis doen, welke zondags te voren niet had kunnen plaats hebben.

De ballon was opgezwellen en hy steeg snellyk in de hoogte, toen de noorderwind hem naer de kazerne der infanterie dreef. De luchtbal bleef aen de lans van het vaendel hangen, dat boven de kazerne wappert, en scheurde tot op eene verschrikkelijke lengte. Het bootje stootte tegen de kroonlyst van het dak en deed er metselwerk en pannen afvallen.

M. Abadie, die niet gezien had dat zyn ballon gescheurd was, dacht er geenzins aen op het dak te blyven, en men zag hem onder den gescheurden luchtbal omhoog stygen.

Op dit oogenblik stegen er angstkreten uit aller borsten op, en de volksmenigte volgde de rigting welke de ballon had genomen. Deze klom nog slechts een hondertal meters hoog, en scheen gedurende eenige oogenblikken beweegloos te zyn, toen hy te midden der rivier tusschen de rotsen neder viel.

De luchtreiziger verliet zyn bootje en sprong van eene hoogte van 10 meters, God zy dank! hy is er met een koud bad afgekomen. De volksmenigte, welke aen den grootsten angst ten prooi was, bedarde, toen zy den zoo gelukkig gereden luchtreiziger zag voorhygaen. Verscheidene werklieden en soldaten van het 23^e linie-regiment zyn moediglyk in het water gesprongen, om M. Abadie ter hulp te komen en den ballon te redden.

M. Abadie deed zyne 104de luchtreis en nooit was hem een ongeluk overkomen.

— Den 24 dezer schoot een jagtwachter, te Oordegem, neer een snep, en kwetste vier kinderen die in eenen hof speelden, op een zestigtal meters van daer. Gelukkiglyk zyn de wonden zonder gevaer.

— Men meldt uit Eupen (Luik), 18 dezer :

Een ongeluk dat de schrikkelykste gevolgen kon gehad hebben, is gebeurd in de machienfabriek van de heeren G. en A. Bouvet alhier. Gisteren, rond vyf ure namiddag, is eensklaps met helsch gedruisch de doornketel gesprongen, een gebouw en verscheidene muren in puin werpende; de ketel door de schroomelyke jagt heen geslingerd, is dwars door den muur gevlogen van een huis op 100 voeten van daer gelegen en is gevallen in een bed, dat in eene benedenplaats van van dit huis stond.

Verscheidene werklieden zyn gevaerlyk gewond naer het hospitaal gedragen: nochtans wanhoopt men niet het grootste deel dezer te redden.

Gelukkig dat de ketel eene klimmende rigting had genomen langs door eenen hof, anders zoude eene groote menigte personen er onvermydelijk het leven by verloren hebben.

— Over dry weken kwam een arm en eerlyk werkmans naer Dixmude, om by eenen bakker zyne schuld te betalen en verloor aldaer in den winkel een papierken inhoudende vyf goudstukken: twee van 20 en dry van 10 frs. Men vroeg aen den dienstknecht van den huize of hy niets opperaept had; op zyne ontkennning gaet de werkmans oogenblikkellyk naer den publieken uitbeller en beloofte eene goede belooning aen dezen die het geld vindt en aen Karel Acket, in de Weststraat overhandigd.

De buitengewoone uitgaven en de geldverkwistingen verriedden welhaest den bakkersgast, tegen wien men vermoeden had opgevat. Men gaf hiervan kennis aen den politie-kommissaris, die zich verhaest te diesaengaende een onderzoek te doen; nauvelyks was hy in het politiebureau, of hy bekende alles, zeggende: » ik heb maer 60 francs in gouden munt op den voordam van myns meesters huis gevonden en die heb ik gedeeltelyk in eten en drinken te Beerst verteerd, het overige heb ik, al zat zynde, langs de kalsyde verloren. »

Wat staet er nu den bakkersgast te verwachten?... Dit zullen wy later in de regterlyke kronyk lezen.

— Over eenige dagen is te Thienen, in 't stads-gasthuis overleden, in den ouderdom van 94 jaren, de genaemde Maria Vanderweyden, weduwe Elsbroeck.

Deze vrouw, die toen cantiniere by 't leger was, heeft in 't jaer 1893, te Parys, de halsregting bygewoond van den ongelukkigigen koning van Frankryk Louis XVI, die, zoo men weet, alsdan geguillotineerd is geworden.

Wy gelooven dat er nog zeer weinige personen in het leven zyn die deze koningsmoordery hebben gezien.

— *Tandpyn.* — Men neme een leperken jagtpoeder en een stuk fynen neteldoek of mousseline; men doet het buskruid in den neteldoek en bindt het kopje by middel van een gewaschten draed. Als de tandpyn zich voordoet, men steekt het knopje in den mond, men knauwt, spuwt het speeksel uit, en na verloop van een kwart uer is de smart verdwenen. Dit middel is de remedie van eenen beruchten horlogiemaker van St.-Denis, die zoo veel genezingen volbragt.

— In 1850, by de overstroming der Senne, had een mecanicien een molen en eene herberg in gebruik te Cureghem, in de nabylid der kassei van Bergen.

Zekeren avond kwam een onbekende aen de deur kloppen en smeeken, opdat men hem zou binnenlaten. Hy moest zich naer St. Jans-Molenbeek begeven. De gemeenschappen konden slechts met booten geschieden, en zoo laet kon het toch niet gewaagd worden. Liet men hem niet binnen, hy liep gevaer van te verstyven.

De vreemdeling wordt binnengelaten en bekomt daerboven het enigste bed van het huis. 's Anderendaegs weigeren de goede lieden de tien francs, welke hy hun aanbiedt. Zy willen niet meer aenveerden dan datgene, wat gewoonlyk voor nachtverblyf in eene herberg bepaeld wordt.

De vreemdeling verzekert dat hy de hem bewezene weldaet niet zal vergeten.

Tien jaren zyn verlopen, en de mecanicien-molenaar heeft het voorval volkomen vergeten, als wanneer hy uit Gent, waer hy thans woont, by eenen notaris te Brussel onthoden wordt.

Tot zyne groote verwondering ontvangt hy daer eene som van niet minder dan 45,000 fr., die hem door zynen gast van eenen nacht bezet geworden was.

— Den 12 dezer, is er te Konstantinopel in de haven een hevigen brand ontstaan, waerdoor 12 turksche, 1 engelsch, 1 malteesch, 3 grieksche en 2 oostenryksche schepen, de prooi der vlammen zyn geworden.

— *Hoe men de wynplekken uit ammelakens en servetten krygt.* — Een daertoe onfeilbaar middel is in het bereik van eenieder: zoohaest de wyn gestort is, neme men goeden inlandschen genever en men giete denzelven op de wynplek, die spoedig verdwynen zal.

— Moord te Bouchaute. — Ziet hier eenige byzonderheden over Vervacke :

Vervacke, zoon van eenen landbouwer van Bouchoute, vryde in 1858 met de dienstmeid van den landman van Daele woonende te Watervliet; van Daele bezat eene groote som gelds, die in zyne slaapkamer in een koffer gesloten was; Vervacke besloot die te stelen. Gezamentlyk met zekeren de Boever, een vrygelaten veroordeelde, drong hy des nachts in die kamer langs een gat dat zy in den grond gemaekt hadden; in de kamer gekomen, poogde de eene van Daele, die wat doof was, te verworpen, terwyl de andere de zakken geld wegnam; maer de ontstolen som geld was te zware vracht om ze te kunnen medenemen, en de dieven verborgen ze gedeeltelyk by de plaats zelve waer zy hunne euveldaed bedreven hadden.

Er werd toen eene huiszoeking gedaen by Vervacke, maer men kon niets ontdekken; sedert de moord, die hy begaen heeft, doet hy bekentenissen, en het grootste deel van zyn aendeel in de diefte by van Daele is nu ontdekt geworden.

De Boever ook is aengehouden en doet bekentenissen.

— Eenige dagen geleden komt een reiziger te Valencyn aen, begeeft zich in een hotel, neemt plaats aen de table d'hotel, en legt zyn reiszak op een stoel naest zich. Des anderendaegs vindt hy op zyne rekening, een souper en plaats voor twee vermeldt, en op zyne vraag antwoordt men hem, dat de zak de plaats van eenen reiziger hebbende ingenomen, hy de daerdoor den logementhouder veroorzaekte schade moet vergoeden.

De vreemdeling betaelt en vertrekt naer België. Een paer dagen later komt hy te Valencyn terug en stap aen hetzelfde hotel af. Door de ondervinding niet geleerd, legt hy weder zyn reiszak naest zich op eenen stoel; maer telkens wanneer eene schotel werd aengeboden, werd de zak geopend en ontving nu eens een vleugel van enig gevogelte, eene portie rundvee, een schyf hesp, enz., niets gaet voorby den vratigen zak, of hy ontvangt er een goed deel van. Eindelyk wordt de zaak zoo ver gedreven, dat de bedienden van het hotel eene aanmerking wagen. Den vorigen avond had myn zak geen honger, maer heden is zyn eetlust zeer opgewekt, gelyk gy ziet. Dit is eene vergoeding. Toen het geen vroeger met den zak was gebeurd aen de overige reizigers was medegedeeld, waren de lagchers aen de zyde van den vreemdeling.

Hoe men te Napels stemt.

Men schryft uit Napels, 22 oktober, aen de *Presse* :

» Ik heb de kiezingen van naby willen zien en ik begaf my naer het plein San-Francisca de Paula. Tegenover het koninklyk kasteel verheft zich de portiek der kerk, en daer werd er gestemd.

» De vryheid van stemming, welke den dag te voren beloofd was, werd in acht genomen; doch de wyze van stemming liet veel te wenschen overig. Er stond eene bus tus-

schen twee manden; in de eene werden de *si* (ja) gelegd; in de andere *no* (neen); de stemmer kon kiezen in tegenwoordigheid der nationale garde en der volksmenigte. Neen stemmen was moeilyk en zelfs gevaerlyk. In de wyk van den Monto-Calvario had een man neen gestemd, en hy werd hier voor met eenen dolksteek gestraft. De moordenaar en de stemmer bevinden zich in de prefectuur. Men verzekert, dat hetzelfde stelsel in Toskane gevolgd is; het is er niet beter om.

» Men weet nog niets van den uitslag der stemming; doch er kunnen geene 100 neen zyn op de 100,000 bulletyns, welke in de bus zyn gesteken. »

Aangelegenheden van Italle

Men schryft uit Rome, 20 oktober :

» Verleden zondag morgend, ten 9 ure, had Mgr. Liberati, kanonik der St.-Pieterskerk en lid van verscheidene openbare administratien, de kerk der Stigmaten, in welke hy mis had gelezen voor de kinderen van het gesticht Tata-Giovanni, waervan hy direktur is, verlaten. Toen hy zich naer zyne wooning, in eene straat, gelegen naby den Gezu begaf, ontmoette hy eenen jongeling, die hem eene messteek in den onderbuik toebragt, en zyn wapen in de monde liet steken.

» De prelaet was doodelyk gewond; hy had de magt nog om het mes uit de wonde te trekken, doch hy kon geen enkel woord uitbrengen en gaf welhaest den geest.

» De moordenaar is aengehouden. Men verzekert dat hy een nauwe bloedverwant is van zyn slagtoffer en dat hy zelfs in zyn testament is begrepen.

» Deze dood heeft eene groote opschudding te Rome veroorzaekt; men denkt dat de politiek vreemd is aen die moord.

» Generael Lamoriciere is hier verleden zondag avond aengekomen. Verscheidene personen, welke van zyne aankomst verwittigd waren, wachten hem in de statie; hy begaf zich naer zyn hotel op het Spanjeplein.

» M. Lamoriciere brengt een verslag in gereedheid, niet alleen over het gevecht van Castelfidardo, maer ook over al de gebeurtenissen, waeraen hy heeft deel genomen.

» Men deed het gerucht loopen, dat hy tot minister van oorlog zou benoemd worden, doch dit is niet bewaerheid.

» Sedert eenige dagen schynt Pius IX zyne gewoone helderheid en gerustheid teruggekregen te hebben. Hy houdt zich met de zaken bezig en heeft M. de Corcelles gelast de rekening der financiele hulpmiddelen van den staet op te maken.

» De H. Vader heeft M. Becelevre verzocht zich met de vorming van eene lyfwacht bezig te houden; dezelve zou uit 4000 francschen samengesteld zyn.

» Pius IX schynt van elk inzicht om Rome te verlaten te hebben afgezien; herhaalde malen heeft hy zich in dien zin aen eenige personen van zyn gevolg uitgedrukt.

» Een vertrouweyke gezant is met eene zending naer Weenen vertrokken; doch men denkt dat hy gezonden is om tydingen uit Warschau naer Rome over te brengen.

» Verleden woensdag heeft men op verscheidene plaatsen koppen der laatste proklamatie van Victor-Emmanuel aengeplakt; deze werden er by het aenbreken van den dag door de politie afgescheurd. Rome is rustig. »

Men leest in de *Gazette de France* :

» Terwyl Cialdini de gewapende Napolitanen fusilleert, terwyl Victor-Emmanuel zyne intrede te Napels doet, alwaer men, in zynen naem, eer bewyst aen het martelaerschap van Agesilas Milano, terwyl Garibaldi aenspraken rigt aen de *Iersche en Hongaersche legioenen*, weigert M. de Cavour de pauselyke krygsgevangenen terug te geven, indien het roemseche gouvernement de vreemde soldaten niet wegzendt, die Pius IX verdedigen.

» Men ziet hierdoor, dat de vervolging geenzins een afzonderlyk feit is; maer dat zy integendeel den ganschen aert heeft van een politiek stelsel. »

Men leest in het *Giornale di Roma* van den 23 dezer :

» Het demagogisch juk, dat aen eenige steden en vlekken van het arrondissement en der provincie Viterbo, was opgelegd door de revolutionnaire benden, welke dezelve hadden overweldigd, werd heden door de bevolking zelve afgeschud, kort nadat zy van de overweldigers bevryd was.

» Den 21 oktober, toen een detachement fransche troepen, uit dry kompanien samengesteld, te Montefiascone binnenuk, vond het den pauselyken wapenschild reeds hersteld te midden van de vreugde der inwoonders. Hetzelfde is te Aquapendente en Ponzano gebeurd, zonder de hulp van het fransche leger; dit had plaats onder het gelui der klokken en het lossen van het geschut.

LAETSTE TYDINGEN.

Madrid, 29 oktober.

Maerschalk O'Donnell heeft nogmaels verklaerd in de Cortés dat Spanje besloten heeft eene strenge onzydigheid te behouden in de zaken van Italle; hy heeft geprotesteerd tegen de woorden van den afgeveerdigde Aparici die getwyfeld had aen de loyaleit en de vriendschap van Napoleon III opzigtens Spanje.

Marsilie, 30 oktober.

Men meldt uit Rome, den 28, dat het officieel blad den artikel had afgekondigd van generael de Lamoriciere betrekkellyk de depeche van M. de Gramont aen den konsul van Ancona.

M. de Gramont heeft hevige geprotesteerd tegen dit artikel en geeischt dat zyne protestatie in het zelfde blad zou worden ingelascht.

Turyn, 30 oktober.

Eene depeche uit Sessa, van heden, meldt : Gisteren, na de concentrering onzer troepen, is eene verkenning gedaen op den linken oever van den Garigliano. Een geweervuer met begeleiding van eenige kanonschoten was er het gevolg van op de voorposten.

St.-Petersburg, 30 oktober.

De ziekte der keizerin-moeder heeft geen byzonder karakter. Evenwel verliest zy dagelyks van hare krachten.

Londen, 31 oktober.

De *Daily News* meldt dat de fransche admiraal, in de napolitaensche waters, bevel ontvingen heeft de schepen van den piemonteschen admiraal Persano in den grond te booren byaldien deze poogden Gaëta aen te randen.

Turyn, 1 november.

De admiraal Persano, heeft het vuur, tegen Gaëta gerigt, doen staken.

St.-Petersburg, 1 november.

De keizerin-moeder is in den morgen gestorven.

Aengiften van den 26 Oct. tot den 2 nov. 1860.

GEBORTENS.

Mannelyk 2. — Vrouwelyk 2.

HUWELYKEN.

Lesuisse, Augustinus-Hubertus, met Lindekens, Maria-Theresia.

OVERLYDENS.

Hubert, Maria-Josepha, weduwe van Matheus Ponderois. (Hospitaal.)

Mickmans, Joannes-Josephus, schaynwerker, ond 53 jarns, jongman. (Zoutstraet.)

Prys, Agnes, oud 50 jarns, echtgenoot van Lambertus Niesen. (Hospitaal.)

Vanbeekbergen, Petronilla, oud 60 jarns, echtgenoot van Joannes Daniels. (Hospitaal.)

Vaneyck, Helena, oud 56 jarns, echtgenoot van Joannes Budo. Helstraet.)

0 kind onder de 7 jarns.

MARKTPRYZEN DER GRANEN.

ST.-TRUIDEN, 31 Oct.			ST.-TRUIDEN, 27 Oct.		
Tarwe	100 kil.	50-82	Tarwe	100 kil.	55-00
Koren	" "	19-67	Koren	" "	21-29
Haver	" "	19-00	Haver	" "	19-00
Garst	" "	25-92	Garst	" "	25-92
THIENEN, 50 Oct.			TONGEREN, 18 Oct.		
Tarwe	100 kil.	55-44	Tarwe	105 kil.	55-00
Koren	" "	20-85	Koren	94 "	21-50
Haver	" "	20-60	Haver	75 "	15-00
Garst	" "	22-00	Garst	95 "	21-50
LEUVEN, 29 Oct.			AELST, 27 Oct.		
Tarwe	100 kil.	55-58	Tarwe	hect.	26-01
Koren	" "	20-78	Koren	" "	15-71
Haver	" "	22-25	Haver	" "	10-90
Garst	" "	22-54	Gerst	" "	15-71
HASSELT, 23 Oct.			LUIK, 29 Oct.		
Tarwe	100 kil.	55-50	Tarwe	105 kil.	55-50
Koren	" "	21-20	Koren	94 "	22-00
Haver	" "	20-60	Haver	150 "	54-50
Garst	" "	22-20	Garst	94 "	24-00
DIEST, 27 Oct.			MECHELEN, 27 Oct.		
Tarwe	hect.	26-25	Tarwe	100 kil.	55-05
Koren	" "	14-55	Koren	" "	22-65
Haver	" "	11-10	Haver	" "	25-45
Garst	" "	15-90	Gerst	den hect.	14-75
Aerdappelen den zak		6-00	Aerdappelen den zak		7-00

Verkoop van Witte en Canada Boomen te Zepperen.

Op Donderdag 8 November 1860, ten 9 uren 's morgens, zal den heer Antonius COOPMANS, van St.-Truiden, publick en ten meestbiedende op credit en ter plaetse door den Notaris COEMANS doen verkoopen :

Eene kwantiteit van omtrent vyftig koopen Witte en Canada Boomen, dienstig tot berd, timmerhout, klompen en ander gebruik, alle wassende op zyne weidens gelegen te Zepperen by de molen en daer omtrent.

Verkoop van schoone en dikke CANADA-BOOMEN.

Op Maendag den 12 November 1860, ten 9 uren 'smorgens, zal den heer J.-H.-P. ULENS, lid van den provincialen raad van Limburg en advokaet, woonende te Sint-Truiden, publick, ten meestbiedende, op credit en ter plaetse door den notaris COEMANS doen verkoopen :

Eene groote kwantiteit schoone en dikke Canada-Boomen, wassende op zyne weidens gelegen onder Sint-Truiden op de Cabbeye, by Bernissem.

Verkoop van schoon Aerdhout te Kerkom.

Op Donderdag den 15 November 1860, ten 9 uren 'smorgens, zal den heer Baron DE BROUCKMANS, van Kerkom, publick en ten meestbiedende op credit ter plaetse en met schalmen door den Notaris COEMANS doen verkoopen :

Het Aerdhout wassende op zynen bosch gelegen te gemeld Kerkom achter zyn kasteel.

Men zal zich vergaderen in de Dreeft tegen gezegden bosch.

Verkoop van SCOOONE DENNEN ONDER RUMMEN.

De notaris COENEN te Geetbetz, zal van wegen madame DANGONAU van Roulers, openbaerlyk aen de meestbiedende op Donderdag wezende 19 November 1860, aanbieden te verkoopen op credit mits goede en bekende borg :

100 Koopen Dennen, dienstig voor dobbel en enkel kepers en ander timmergerief, rekwerk en voor de houillie putten, in koopen gekapt op haren bosch, gelegen onder Rummen, tegen den weg na Herck, en digt by den steenweg van Sint-Truiden naer Herck.

De vergadering zal wezen ter plaets om 10 uren 'smorgens.

Alles achtervolgens conditien alsdan voor te houden.

BELANGRYK BERICHT.

De ondergeteekende wed. KNICKNEI EN ZONEN te Schyndel, in Holland, provincie Noord-Brabant, hebben de eer het publiek kenbaer te maken, dat zy eene nieuwe uitvinding komen te doen, te weten :

EEN GAZ-FABRIEK,

welke uitvinding reeds dient tot verlichting van haer woonhuis, winkel, werkplaets en eenige huizen der geburen.

Deze kunstmatige uitvinding is zeer voordeelich en word van vele bekwame hooggeplaetste en bouwkundige mannen bewonderd.

Deze uitvinding kan afzonderlyk in eigen huis, fabriek of werkplaets gesteld worden, maer het kan ook verlengd worden tot in de huizen der geburen.

De plaets heeft slechts vier cubieke ellen noodig indien men het in zyn eigen huis, werkplaets of fabriek plaetsen wilt.

De kosten beginnen van 200 tot 4, 6 en 8 honderd guldens, volgens de uitgestrektheid of groote die men verlangt.

Dit werktuig is zoodanig ingerigt dat de ontploffing onmogelyk is, zoodus dat zy verhopen dat hunne uitvinding welhaest een spoedige voortgang zal bekomen.

Ul. Dienaers,

WED. KNICKNEI EN ZONEN.

UIT TER HAND TE HUREN.

65 aren, 9 centiaeren, Akkerland, gelegen onder Engelmanshoven, op den weg van Aelst naer Gelinden.

78 aren, 47 centiaeren, Akkerland, gelegen onder Engelmanshoven, ter plaetse genaemd gerechtersveld.

Zich te bevragen by jufv. Symphorosa Pieck, by J. Haen, (hôtél de Tirlémont,) Verkens-merkt, te St.-Truiden.

Te Huren Terstond :

Een groot en welgelegen HUIS, voorzien van 2 Pompen, gelegen buiten de Thiensche poort, genaemd A LA BELLE VUE DES TROIS COURONNES, dienstig voor allen handel en byzonderlyk voor Hôtél, Zich te bevragen op het Bureel van dit blad.

TE KOOP.

Twee GROOTE BROUWERSKUIPEN in goed Eiken-hout en in allerbesten staet.

Zich te bevragen op het kasteel van Saren te Alken.

BERIGT.

Te koop een PHAETON dienstig voor een of twee peerden, en eenen kleinen LANDBOUW-WAGEN voor twee peerden.

Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

BERIGT.

Men vraegt eenen goeden KOPERSLAGERS-GAST, en ook bekwaem om in de Stokereijen te werken.

Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

TE HUREN

het schoon HEEREN-HUIS, met engelschen Hof en Boomgaard, van wyle Mevrouw De Succa aen de kerk te Rummen.

Zich te bevragen by M. Dekers, secretaris te Binderveld.

MEN VRAEGT :

eenen SMIDS-GAST by Joannes-Fredericus Duvivier tot Cortenbosch.

BERIGT.

By H. VANDERGETEN, Luiksche-straet N° 84 te Sint-Truiden, kan men bekomen alle soorten van TONNEN, alsook HONIG. Men kan ook by hem aenbrengen geelen WAS, aen goeden prys.

TE KOOP :

Een SIROOPKETEL en AZYN-PERS. Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

BERIGT.

Te bekomen by JOSEPHUS PLEVOETS in den barier te Metsteren (St.-Truiden.)

Extra goeden Brand aen 85 fr. par waggon, par halve wagon 41 fr. 50, vierde waggon 21 fr., par mut 90 centiemens.

TE KOOP :

Eene groote en eene kleine MEELBUIL. Zich te adresseren by J. De Cocq, Verkens merkt.

Magazyn van Kolen en Gruis.

P'Hoir, Zoon en Zusters,

woonende by den heer hunnen vader, chef der statie van den yzeren-weg, Thienschen steenweg, n° 61, te St.-Truiden.

hebben de eer U te laten weten dat hun magazyn altyd rykelyk voorzien is van KOLEN en GRUIS tot gebruik der byzondere huizen, der brouwerijen, stokerijen, kareelbakkeryen, enz. en dat hetzelfde niets te verlangen laet hetzy voor den goede waer, hetzy voor den goeden koop.

Door de vele zendingen welke zy elken dag ontvangen uit de koolkuilen, kunnen zy hunnen brand aen eenen prys laten waertegen het moeiljk is op te komen.

De kooplieden in 't klein zullen nog altyd eene prysvermindering blyven genieten.

Men kan den brand krygen per koffer, of per waggon, halven waggon en kwart waggon, en ook in grootere kwantiteit, zoo men zulks verlangt.

Zy gelasten zich insgelyks met den brand tot aen de huizen te voeren en ook met hem daer op zyne plaets te brengen.

Zy zullen niets verzuimen om uwe gunstige voorkeur te verdienen.

VERTREK-UREN VAN DEN YZEREN-WEG.

8 uren 15 min. 's morg. - van Sint-Truiden naer

Velm. = Landen. = Esmael. = Thienen. = Vertryck. = Leuven. = Wespelaer. = Haecht. = Mechelen. = Duffel. = Contich. = Antwerpen. = Lier. = Herenthals = Turnhout. = Vilvorde. = Brussel. = Bergen. = Quiévrain. = Termonde. = Aelst. = Lokeren. = Gend. = Bruggen. = Ostende. = Kortryk. = Mouscron. = Doornik. = Gingelom. = Waremmé. = Fexhe. = Ans. = Hautpré. = Luik. = Chenée. = Chaudfontaine. = Le Trooz. = Pepinster. = Spa. = Enival. = Verviers. = Dolhain. = Herbestal. =

Expresstrain 1 uer 02 na middag.

St Truiden. = Landen. = Thienen. = Leuven. = Meche len. = Brussel. = Termonde. = Gend. = Bruggen. = Ostenden.

5 uren 35 min. s' avonds. -- van Sint-Truiden naer

Velm. = Landen. = Thienen. = Vertryck. = Leuven. = Haecht. = Mechelen. = Duffel. = Antwerpen. = Vilvorde. = Brussel. = Gingelom. = Roost. = Waremmé. = Fexhe. = Ans. = Hautpré. = Luik. = Chenée. = Verviers. =

9 uren 35 min. 's morg. -- van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. = Alken. = Hasselt. = Diepenbeek. = Beverst. = Munsterbilsen. = Eygenbilsen. = Lanaeken. = Maestricht. = Meerssen. = Fauquemont. = Wylré. = Simpelveld. = Aix-la-Chapelle.

1 uren 02 min. na middag -- van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. = Alken. = Hasselt. = Diepenbeek. = Beverst. = Munsterbilsen. = Eygenbilsen. = Lanaeken. = Maestricht. = Meerssen. = Valkenburg. = Wylré. = Simpelveld. = Aken. =

7 uren 53 min. s'av. van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. = Alken. = Hasselt. = Diepenbeek. = Bevers. = Munsterbilsen. = Eygenbilsen. = Lanaeken. = Maestricht. =

POSTWAGEN-DIENST

van Sint-Truiden naer Tongeren.

9 uren 45 min. 's morgens. = 7 uren 50 min. s'avonds.

Sint-Truiden, drukkerij van de kinderen Milis.